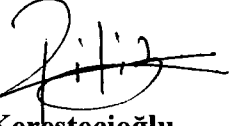




TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

3 Mart Dünya Seks İşçileri Günü ile ilgili aşağıdaki sorularımın **Başbakan Sayın Binali Yıldırım** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı ve 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması rica ederim.


Filiz Kerestecioğlu
İstanbul Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10 Maddesine göre; "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir." "Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

Ne var ki; Türkiye'de translar her türlü ayrımcılığa uğramakta, iş bulamamakta, eğitim hakkından yoksun kalmakta, seks işçiliği yapmak dışında kendilerine herhangi bir seçenek bırakılmamaktadır.

Seks işçileri ve translar, "genel ahlak", "milli ve manevi değerler", "dini değerler", "Türk aile yapısı" gibi tanımı muğlak ifadeler öne sürülerek ötekileştirilmekte, ayrımcılığa uğramaktadırlar. Görünmezliğe itilen bu kişilerin söylemleri değersizleştirilmekte ve seks işçileri, pek çok alanda damgalanma ve şiddete maruz kalmaktadırlar. Maruz kalınan toplumsal dışlanma, ötekileştirme ve damgalanma süreçleri transları ve kadınları seks işçiliği yapmaya itmektedir. Bu kişilerin Türkiye'nin de imzacısı olduğu ve onayladığı uluslararası sözleşmeler ve çeşitli devletlerarası kurumların ürettiği tavsiye metinlerinde dile getirilen ve tüm Türkiye vatandaşlarının faydalanması beklenen haklardan eşit şekilde faydalanabilmesi gerekmektedir. Ancak, Türkiye'de translar ve seks işçileri çeşitli ahlak kodları sebebiyle toplum ve devlet birimleri tarafından sıklıkla kötü muameleye maruz kalmakta ve bu grubun hakları ihlal edilmektedir.

Seks işçiliği alanının kayıtsız olması, bu kayıtsız alanda sürekli şiddet ve ayrımcılığa uğranması ve de adalete erişim mekanizmalarının çoğunlukla seks işçilerinin erişimine açık olmaması seks işçiliği yapanların mağduriyetini arttırmaktadır. Bu grubun ihlal edilen insan hakları, Birleşmiş Milletler (BM) Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 9. ve 10. maddelerince güvence altına alınan kişi güvenliği ve kişilik onuruna saygı haklarıdır.

Bu alanda çalışan derneklerin verilerine göre, Türkiye'de Ocak 2008 ile Haziran 2016 arasında kaydedilen toplamda 43 trans cinayeti gerçekleşmiştir ve bu, Avrupa ülkeleri arasındaki en yüksek rakamdır.

Yakın tarihte, yine maalesef bir trans kadın daha hayatını kaybetmiştir. Hande Kader, tecavüze uğramış ve yakılarak korkunç biçimde öldürülmüştür. Yakınları,

Hande'nin bulunması konusunda kendileri dışında emniyet güçlerinin bir çabası olmadığını ifade etmektedirler. Hande, morglarda Hande'yi arayan arkadaşlarının çabalarıyla bulunabilmiştir. Maalesef söz konusu, trans kişiler olunca emniyet ve yargı mensuplarının yaşam hakkını korumak için dahi kanun önünde trans vatandaşlara eşit davranmadığı gözlenmektedir. Yine geçtiğimiz hafta, Ankara'da bir grup erkek, trans kadınlara demir sopalarla saldırarak kadınları korkunç biçimde darp etmiştir. Bir başka trans kadın, Azize Ömrüm de İzmir'de intihar etmiş, arkadaşları seks işçiliği yapmak istemediğini, aslında bir aşçı olmak istediğini, istemediği bir işi yapmanın yüküne, toplum baskısına ve yalnızlığa dayanamayarak yaşamına son verdiğini ifade etmişlerdir.

Bu bağlamda;

1. Hükümetiniz döneminde kaç seks işçisi, şiddete uğradığı gerekçesiyle kolluk kuvvetlerine, hastanelere, sığınaklara, ilk adım merkezlerine veya devlete bağlı diğer kuruluşlara başvurmuştur?
2. Hükümetiniz döneminde kaç seks işçisi ve trans öldürülmüştür?
3. "*Cinsiyet kimliği*" "*cinsel yönelim*" temelli nefret suçları ile seks işçilerine yönelik suçlara dair verilerin toplanması ve raporlanması için hükümetinizin bir çalışması var mıdır?
4. Anayasa ile güvence altına alınan ayrımcılığa uğramama hakkının transları dahil edecek şekilde düzenlenmesi için Anayasa'nın 10. Maddesi'nin "*cinsel yönelim*" ve "*cinsiyet kimliği*" ibarelerini kapsayacak şekilde değiştirilmesi konusunda yıllardır süregelen çalışmalar mevcuttur, neden harekete geçilmemektedir?
5. Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Kanun Tasarısının ve ulusal mevzuattaki ayrımcılıkla mücadele düzenlemelerinin "*cinsel yönelim*" ve "*cinsiyet kimliği*" ifadelerini kapsayacak şekilde değiştirilmesi ve Türk Ceza Kanunu'nun ayrımcılığı düzenleyen 122. Maddesi içerisinde nefret suçlarının belirlenmesi için Milletvekillerini ve Adalet Bakanının harekete geçirmek amacıyla bir girişiminiz olmuş mudur?
6. "*Cinsel yönelim*" ve "*cinsiyet kimliği*" ifadelerini kapsayacak şekilde düzenlenen ayrı bir Nefret Suçları Yasası hazırlamak için hükümetinizin bir girişimi var mıdır?
7. "*Türk aile değerleri*", "*milli ve manevi değerler*", "*gelenek ve görenekler*", "*Türk örf ve adetleri*", "*yüz kızartıcı suçlar*", "*genel ahlaka aykırılık*" ve benzeri ifadelerin, avukat, savcı ve hakimlerin girişimleriyle, translara karşı ayrımcılığı pekiştirecek şekilde yorumlanmasının önüne geçilmesi için yapılan bir çalışma var mıdır?
8. Translara ve trans olmayan (natrans) kadın seks işçilerine karşı şiddetin aynı zamanda kadına karşı şiddet meselesi olduğu bilinciyle hareket edilerek, Avrupa Konseyi'nin İstanbul Sözleşmesi'ne paralel olarak, Hükümet tarafından 2012 yılında hazırlanan Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un "*cinsel yönelim*" veya "*cinsiyet kimliği*" ibarelerini içerecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın bu amaçla adımlar atması neden sağlanmamaktadır?
9. Hakim ve savcıların, trans kadın ve erkeklerin ihtiyaçları ve hassasiyetleri ile ilgili bilgilendirilmesi şarttır. Transları ve seks işçilerini hedef alan ayrımcılık ve şiddet vakaları özelinde hakim ve savcılarının eğitilmesi, bu grubun temel in-

san hakları ve hak ihlalleri noktasında farkındalık ve bilinç artırıcı eğitim programlarının geliştirilmesi ve uygulanması gerekmektedir. Bu konuda hükümetin şimdiye kadar neden bir girişimi olmamıştır?

10. Transları ve seks işçilerini hedef alan şiddet eylemleri ve nefret suçlarının yargılanırken tarafsız yargılama ilkesine uyulmaması ve faillerin “haksız tahrik” veya “iyi hal” indirimleri ile ödüllendirilmeleri translara karşı yeni şiddet vakaları ve nefret suçlarını ortaya çıkarmaktadır. Bu taraflı yargılamanın son bulması için hükümetinizin bir girişimi var mıdır?
11. Seks işçilerinin ve transların ihtiyaçlarına göre tasarlanmış misafirhaneler, sığınaklar, sağlık merkezleri, rehabilitasyon programları ve benzeri programları tesis etmek için hükümetin bir programı var mıdır?
12. Yaşlı, engelli, HIV ile yaşayan, uyuşturucu madde kullanan, alkol kullanıcısı, yoksul, göçmen ve diğer ihtiyaç sahibi translara yönelik de özel sosyal destek programları oluşturulması için hükümetinizin bir çalışması var mıdır?